

poměr se žalobci a měl následkem toho jako pronajímatel povinnost, by pronajatý předmět udržoval v upotřebitelném stavu a by nerušil nájemce v řádném jeho užívání (§ 1096 obč. zák.). Ale uvedeným zákrokem neprohřešil se proti těmto povinnostem, jež přece nelze vykládati v ten smysl, že by byl vlastník domu nucen, by ve svém domě trpěl stav protizákonný, právě tak, jako není jeho povinností, by snad k vůli nájemnímu poměru zakročoval u příslušných úřadů o dodatečné schválení tohoto protizákonného stavu, a nelze proto spatřovati zavinění žalovaného ani v tom, že nezažádal o dodatečné schválení bud bez stavebního povolení zřízených, ač mu k tomu poskytoval možnost stavební řád pro město Prahu v §u 121 druhý odstavec, dle něhož stavby, zřízené bez stavebního povolení, jest sbořiti, když a pokud se nedosáhne dodatečného stavebního povolení. Avšak, jak odvolací soud správně vyslovil, spočívá zavinění žalovaného v tom, že dal boudy s v é m o c n ě zbořiti. Neboť nařízením stavebního úřadu nebyl nájemní poměr mezi stranami prozatím ještě dotčen a příkaz stavebního úřadu, by boudy byly odstraněny, poskytoval žalovanému jen právní důvod, na základě kterého mohl ve smyslu §u 3 zákona o ochraně nájemníků žádati buď za zrušení nájemního poměru anebo za svolení k výpovědi, a teprve po vyklizení bud po právoplatném zrušení nájemního poměru mohl žalovaný zbořiti boudy. Žalovaný však tímto jedině přípustným způsobem nepostupoval, nýbrž dal obě boudy bez soudního řízení a bez souhlasu žalobců zbořiti. Jde tu o svémocný čin, za jehož následky jest žalovaný dle §u 19 obč. zák. zodpovědným. Vzhledem k vývodům dovolání dlužno konečně podotknouti, že jest nerozhodno, zda dřevěná kůlna, postavená u hlavního vchodu, nepodléhala, jak dovolání tvrdí, zákonu o ochraně nájemníků. Žalobci najali všechny místnosti jednotnou smlouvou za úhrnný nájem 1400 Kč. Nájemní smlouva ohledně dřevěné kůlny nemohla tudíž býti dříve zrušena, dokud nebylo možno zrušiti smlouvu ohledně ostatních místností, nesporně zákonem chráněných.

Čís. 6366.

Tesařský dělník, jenž dostával zprvu mzdu podle pracovních hodin, později týdně a zůstal vždy jen předním dělníkem, nebyl obchodním pomocníkem podle zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

Zaměstnanec se stal po případě nehodným důvěry zaměstnavatelovy (§ 82 písm. d) živn. řádu), sdělal-li nesprávně mzdové listiny a vykazoval-li o dělníka více, nežli jich skutečně pracovalo.

Záleží na okolnostech případu, zda snad opomenutí neprodleného propuštění lze pokládati za vzdání se práva k němu.

(Rozh. ze dne 13. října 1926, Rv I 1038/26.)

Žalobce byl žalovaným koncem září 1925 propuštěn ze služby. Žaloba, již se domáhal zaplacení mzdy za dobu do konce roku 1925, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dlužno předem uvážiti, jaký byl služební poměr žalobcův. Prvý soud zjišťoval a odvolací soud zjištění to převzal (§ 498 c. ř. s.), že žalobce byl zprvu přijat jako tesařský dělník, dostával mzdu dle pracovních hodin, později týdenní a že vždy zůstal jen předním dělníkem. Jako takový nenáležel žalobce do skupiny zaměstnanců, již mají na zřeteli §§ 1 a 2 zákona o obch. pomoc. a jest tedy přípustnost jeho okamžitého propuštění posuzovati dle živnostenského řádu. Dle §u 82 písm. d) živn. řádu může zaměstnavatel propustiti zaměstnance, dopustil-li se krádeže, zpronevěry nebo jinakého trestného činu, který by ho činil nehodným důvěry zaměstnavatele. Za takový čin nutno pokládati i nesprávné sdělení mzdové listiny na úkor zaměstnavatele, jakž se stalo v případech soudem uvedených. Kdyby bylo pravdou, že žalobce učni B-ovi připsal jen omylem o devět pracovních hodin více, byl by mu musil také vyplatiti příslušnou mzdu. To se však dle zjištění nižších soudů nestalo a vrátil žalobce zadržený peníz žalovanému, vlastně byl mu teprve později odepsán od mzdy, když byl B. volán k zodpovědnosti a věc vysvětlil. Neomluvitelným jest také výkaz o jednoho dělníka více než jich skutečně pracovalo, když měl žalobce pod dozorem toliko pět dělníků. Postačily tedy již tyto okolnosti ve své souvislosti, by žalobce pozbyl důvěry svého zaměstnavatele, žalovaného, a byl ze služby ihned propuštěn. Jest nerozhodno, že žalovaný hned při prvním provinění žalobcově (připsání o jednoho dělníka více) svého práva nepoužil a že i v případě B-ově se propuštění stalo asi o týden později. Svědek L. uvádí, že připsání osmi nebo devíti hodin B-ovi oznámil manželce žalovaného dne 14. září 1925 a že žalovaný o tom zvěděl až 16. září 1925, poněvadž byl tehdy nepřítomen. Došlo-li tedy k propuštění již 22. září 1925 (v úterý), tedy hned v nejbližší pracovní den nového týdne, kdy žalobce přišel do práce — v pondělí totiž vůbec nepracoval, aniž by se byl omluvil, — nelze z toho dovozovati, že žalovaný žalobci jeho provinění prominul. Rovněž nelze na to usuzovati z okolnosti, že ho chtěl k jeho žádosti nechat dodělati určité práce. Zákon nepředpisuje, že se propuštění musí státi ihned, jakmile se zaměstnavatel dozvěděl o poklesku, který jest důvodem propuštění; záleží vždy na okolnostech případu, zda snad opomenutí neprodleného propuštění lze vykládati jako vzdání se práva k němu. I kdyby se tedy mohlo za to míti, že žalovaný z květnového případu (připsání o jednoho dělníka více) nechtěl vyvoditi důsledky, přece jen nemusil zůstat tento poklesek beze vlivu na posouzení žalobcovy důvěryhodnosti při nově se vyskytnuvším případě B-ově, který byl ostatně sám o sobě způsobilý, by podvrátil důvěru žalovaného v žalobce. Ale i kdyby bylo posuzovati služební poměr žalobcův dle předpisů zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., nevedlo by to k důsledkům pro něho příznivějším, neboť dle §u 27 čís. 1 zákona jest pokládati za důležitý důvod, pro který může býti zaměstnanec předčasně propuštěn, dopustil-li se činu, který ho učinil nehodným důvěry zaměstnavatelovy, tudíž i takového činu, který, na rozdíl od předpisu § 82 písm. d) živn. ř., sám o sobě nemusí býti ještě

činem trestným. Že provinění žalobcova svrchu zmíněná jsou takovýmto činem, plyne již z hořejší úvahy.

Čís. 6367.

Tříletá pomocnická služba pro ustanovení kancelářským oficiantem nemůže býti zkrácena započtením vojenské služby.

(Rozh. ze dne 13. října 1926, Rv I 1093/26.)

Žalobce domáhal se na Československém eráru, že žalovaný je ve smyslu nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. února 1920, čís. 130 sb. z. a n. povinen ustanoviti žalobce kancelářským oficiantem s platností od 1. června 1925, že proto výpověď daná žalovaným žalobci dne 1. června 1925 ke dni 30. června 1925 ze služebního poměru žalobcova ku žalovanému jest bezúčinnou a že žalovaný jest povinen to uznati. Žaloba byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Výklad prvního soudu k ustanovení § 2 nař. ze dne 25. ledna 1914, čís. 21 ř. z. odpovídá duchu tohoto předpisu. Dle bodu 3 tohoto ustanovení může býti jmenován kancelářským oficiantem jen ten, kdo ještě nedovršil 40. roku svého věku, leda že obdržel dispens od této podmínky. Jest samozřejmo, že tato podmínka musí tu býti v době, kdy jmenování kancelářským oficiantem se státi má, kdyžt tato podmínka právě pro toto jmenování je stanovena. Žalobce narodil se 24. dubna 1880 a dovršil dne 24. dubna 1920 již 40. rok svého věku, tedy mnohem dříve, než nastala možnost, jmenovati ho kancelářským oficiantem, která nastala teprve uplynutím tří let pomocnické služby. Ostatně kancelářským oficiantem, i kdyby této závady zde nebylo, mohl by býti jmenován jen tehdy, kdyby tu nebylo původní úmluvy, že poměr služební může býti kdykoliv přerušen, takže přerušení mohlo nastati i v době, kdy žalobce dovršil tři léta pomocnické služby. Sám pak doznává, že o dispens ve smyslu § 4 cit. nařízení nežádal a na stroji psáti neumí, takže ani § 2 bodu 4 cit. nařízení nevyhověl. Pokud se týče propočítání služební doby, neměl žalobce na ně vůbec nároku, poněvadž v době propočítání neměl ještě tříleté služby kancelářského pomocníka, která dle § 17 vlád. nař. ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. nesmí býti zkrácena započtením jiné předchozí služby. Z nesprávného propočtení služební doby nelze nic vyvoditi pro jeho nárok na jmenování kancelářským oficiantem, zejména nebyla mu tím udělena dispens od podmínky dle § 2 bodu 3 nař. ze dne 25. ledna 1914, čís. 21 ř. z. Toho si byl žalobce také dobře vědom, poněvadž, ač poučen o opravném prostředku, přece odvolání z výměru, jímž nesprávné propočtení jeho služební doby bylo zrušeno, nepodal, takže nabyl moci práva.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle § 1 vládního nařízení ze dne 27. února 1920, čís. 130 sb. z. a n., vyžaduje se pro ustanovení kancelářským oficiantem tříletá služba